

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย การพัฒนารูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การประชุม ร่วมศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา (Co-Searching and Analyzing) ขั้นที่ 2 การอบรม ร่วมสร้างความรู้คู่ความตระหนัก (Co-Knowledge and Building Awareness) ร่วมกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา (Co-Perception for Targets) และ ร่วมสร้างทีมงานและเครือข่าย (Co-Building Team and Networks) ขั้นที่ 3 การนิเทศ ร่วมปฏิบัติการนิเทศ (Co-Implementing) และ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Co-Organizing Knowledge)

2. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 พบว่า

- 2.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.53/82.35

- 2.2 ศักยภาพของบุคลากรในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศการประกันคุณภาพภายในระหว่างก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ศึกษาวิเคราะห์ในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.24$) การบริหารจัดการสารสนเทศและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ ($\bar{X} = 4.18$) กำหนดโครงสร้างการบริหารและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการเขียนรายงานผลการประเมิน ($\bar{X} = 3.59$)

2.4 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การดำเนินการประกันคุณภาพควรมีการวางแผนทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 4.33$) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทำให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.30$) ครูมีความต้องการรับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) การดำเนินการประกันคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคน ($\bar{X} = 4.26$) และการบริหารจัดการสารสนเทศและฐานข้อมูลทำให้รู้จุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่คุ้มค่าในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.70$)

5.2 อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลของการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การประชุม ขั้นที่ 1 การประชุม ร่วมศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา (Co-Searching and Analyzing) หมายถึง การศึกษาข้อมูลสภาพจริง และวิเคราะห์ปัญหาในองค์การรอบด้าน ทั้งจุดเด่นและจุดด้อยเพื่อกำหนดแนวทางระดมพลังสมอง ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด แก้อไข โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ ในการประชุมประชุมถึงรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ที่เหมาะสมกับโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ขั้นตอนที่ 2 การอบรม มี 3 ชั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ร่วมสร้างความรู้และความตระหนัก (Co-Knowledge and Building

Awareness) หมายถึง การรวมคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาสร้างเป็นพลังกลุ่ม พลังใจ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ทุกคนเห็นความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ที่จะพัฒนารับรู้บทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ยินยอมพร้อมใจพัฒนางานส่งผลกระทบโดยตรงต่อตนเอง และองค์กร ขั้นที่ 2 ร่วมกำหนดเป้าหมาย (Co-Perception for Targets) หมายถึงการร่วมกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของตนเองที่มีต่อการพัฒนางานของแต่ละคน เป็นของโรงเรียนและขั้นที่ 3 ร่วมสร้างทีมงาน (Co-Building Team and Networks) หมายถึง การร่วมกันกำหนดกิจกรรม งานโครงการ ที่จะพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมาย กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติของบุคลากรทุกคนในการดำเนินงานตามกิจกรรม เป็นเครือข่าย หรือเป็นทีม และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและขั้นตอนที่ 3 การนิเทศมี 2 ขั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ร่วมปฏิบัติการนิเทศ (Co-Implementing) หมายถึงการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน ปรับปรุง พัฒนางานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน และนอกโรงเรียน โดยมุ่งแก้ปัญหาในการนิเทศ ติดตามผลระหว่างดำเนินงาน ขั้นที่ 2 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Co-Organizing Knowledge) หมายถึงการประเมินผลการทำงาน และสรุปผลการดำเนินงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรต่างโรงเรียนนำผลงานที่ประสบความสำเร็จ สรุปรวม บันทึก ถือว่าเป็นความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ที่ผ่านการทดลองพิสูจน์มาแล้ว เตรียมเผยแพร่ ทั้งนี้พบว่า รูปแบบที่ได้เกิดจากการวิเคราะห์ถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 โดยผู้วิจัยเลือกรูปแบบของการนิเทศที่มีรูปแบบและขั้นตอนที่สามารถพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุช โยธี (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย 2) รูปแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประกอบด้วย 14 ด้าน คือ 1) ด้านการให้คำปรึกษาแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 6) ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน 7) ด้านการบริหารงานบุคคล 8) ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก 9) ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ 10) ด้านการศึกษาอบรมครูประจำการ 11) ด้านการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ 12) ด้านการจัดบริการพิเศษแก่ครู 13) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และ 14) ด้านการประเมินการสอนการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้อง

กับงานวิจัยของศศิธร บัวทอง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1 รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะการขับเคลื่อนโดยประยุกต์ใช้วงจร PDCA แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงาน ในแต่ละขั้นตอนมีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องต่อเนื่องในแต่ละรอบปี 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก 3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของต้นสังกัดสูงกว่าเป้าหมายที่วางไว้

2. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 พบว่า

2.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.53/82.35 ทั้งนี้พบว่า รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร บัวทอง (2556, น. 204-207) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก 3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของต้นสังกัดสูงกว่าเป้าหมายที่วางไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cheng (1999, pp. 379 – 390) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา โดยมุ่งศึกษาประเด็นของคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดบริการสื่อ/อุปกรณ์ในการเสริมทักษะการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ รวมทั้งกระบวนการทาง

เทคนิคที่อำนวยความสะดวกในการพัฒนางานวิจัย ตลอดจนความต้องการในเรื่องของระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมในแต่ละสถาบัน

เนื่องจากรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 วิธีการของการอบรมมีขั้นตอนของการจัดประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขณะปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนแนวคิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างกันและกัน โดยมุ่งแก้ปัญหาในการนิเทศติดตามผลระหว่างดำเนินงาน การประเมินผลการทำงาน และสรุปผลการดำเนินงาน เผยแพร่ผลงานที่ได้ให้แก่บุคลากรภายในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น. 226) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหาร และงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผล เพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักการ และสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษาและครูอาจารย์
5. เพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครู อาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 45) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานสัมพันธ์และสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานโดยมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่คุณภาพนักเรียน Gwynn (1974, pp. 27-31) ให้ความเห็นว่าจุดมุ่งหมายหลักของการนิเทศการศึกษา ได้แก่

- 1.1 เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กได้ดีขึ้น
- 2) ช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อน
- 3) เพื่อช่วยครูในการจัดหาและเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
- 4) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน
- 5) เพื่อช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
- 6) สร้างลักษณะความเป็นผู้นำ ให้แก่ครูโดยการนำเอาความสามารถพิเศษและประสบการณ์ของเขามาใช้ให้เป็นประโยชน์โดยการให้เป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่
- 7) เพื่อช่วยให้ครูรู้จักการประเมินผลการเรียนของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) กระตุ้นให้ครูรู้จักการประเมินผลงานของตนเอง
- 9) ช่วยให้ครูมีความรู้สึว่าได้ผลสำเร็จมีความอบอุ่นใจปลอดภัย และมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 10) กระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตร เพื่อปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จุดมุ่งหมายของการนิเทศแบบมีส่วนร่วมมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะมุ่งช่วยเหลือบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถทำงานเป็นที่มระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ หรือระหว่างผู้บริหารกับครูที่จะพิจารณาพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันในการพัฒนา

ตนเองและพัฒนางาน ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นการส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ศึกษาวิเคราะห์ในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศการประกันคุณภาพภายในระหว่างก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่ารูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่สร้างมาจากหลักการและทฤษฎีรวมถึงการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความสะดวก ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพาพรรณ พวงพัวเพชร (2559, น. 63-65) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์การเรียนในสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า จากการประชุมเชิงปฏิบัติการกับศูนย์การเรียน ผลการประชุมทำให้ได้มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์การเรียนซึ่งมีทั้งหมด 6 มาตรฐาน 16 ตัวบ่งชี้ และนำไปดำเนินการจัดทำเครื่องมือเพื่อประเมินความเหมาะสมในการใช้มาตรฐาน ซึ่งพบว่า รูปแบบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์การเรียนในสถานประกอบการ โดยรวมทุกมาตรฐานมีความเหมาะสมในการใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D = .399) มาตรฐานที่มีค่าความเหมาะสมในการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มาตรฐานที่ 3 ด้านการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน มีค่าความเหมาะสมในการใช้น้อยที่สุด คือ มาตรฐานที่ 6 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าความเหมาะสมในการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D = .510)

2.3 ศึกษาวิเคราะห์ในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.24$) การบริหารจัดการสารสนเทศและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ ($\bar{X} = 4.18$) กำหนดโครงสร้างการบริหารและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการเขียนรายงานผลการประเมิน ($\bar{X} = 3.59$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิกร วงศ์สะอาด (2557, น. 123-126) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน

สถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเผยแพร่และขยายผลการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีดังนี้ 1) ด้านการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงานดังนี้ ควรพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ พร้อมทั้งมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงานดังนี้ ควรสร้างความตระหนักให้กับครูและควรส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นทีมและกลุ่มงาน 3) ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงานดังนี้ ควรมีการสร้างเครือข่ายพัฒนางานและควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน 4) ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาควรมีการดำเนินงานดังนี้ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอน การกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน การสร้างชุมชนทางวิชาการ การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกับชุมชนและจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส และการพัฒนาระบบประเมินครู 5) ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงานดังนี้ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ การส่งเสริมให้สถานศึกษานำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน และสถานศึกษาเพื่อร่วมติดตามและประเมินผลโครงการ และ 6) ด้านการเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ ควรมีการดำเนินงานดังนี้ ควรประชาสัมพันธ์โครงการและนวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การประชุมทางวิชาการ การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน เป็นต้น และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขยายผลการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ เชื้อภักดี (2559, น. 153-158) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1. องค์ประกอบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่วิชาการที่ดำเนินงานสหกิจศึกษานักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และเจ้าของสถานประกอบการหรือพนักงานที่ปรึกษาที่ได้รับมอบหมาย 2) กิจกรรมการนิเทศ และ 3) เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการนิเทศ

2.3 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การดำเนินการประกันคุณภาพควรมีการวางแผนทุกชั้นตอน ($\bar{X}=4.33$) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทำให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.30$) ครูมีความต้องการรับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.29$) การดำเนินการประกันคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคน ($\bar{X}=4.26$) และการบริหารจัดการสารสนเทศและฐานข้อมูลทำให้รู้จุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง ($\bar{X}=4.25$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่คุ้มค่าในการดำเนินการ ($\bar{X}=3.70$) สอดคล้องกับงานวิจัยของไพลิน สุมังคละ (2559, น. 127-131) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) องค์กรประกอบและตัวชี้วัดการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ 1) บุคลากรนิเทศ 2) กระบวนการนิเทศภายใน 3) เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายใน 4) ขอบข่ายการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้ 2) สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ขอบข่ายงานนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านบุคลากรนิเทศ และด้านวิธีนิเทศภายใน ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติที่ต่ำที่สุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ด้านบุคลากรนิเทศรองลงมาคือ ด้านขอบข่ายการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในส่วนด้านที่มีความต้องการน้อยที่สุดคือวิธีการนิเทศภายใน 3) รูปแบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ 1) บุคลากรนิเทศ 2) กระบวนการนิเทศภายใน 3) เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายใน 4) ขอบข่ายการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้ส่วนกระบวนการนิเทศภายใน 6 ขั้นตอนประกอบด้วย 1) วางแผนการนิเทศ (Planning) 2) การให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing) 3) การลงมือปฏิบัติงาน (Doing) 4) สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing) 5) ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating) 6) การพัฒนาให้ต่อเนื่อง (Continuous) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผลจากแบบบันทึกผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review : AAR) ผู้ทดลองใช้มีความเห็นว่าเป็นไปตามเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ 28.57 มีความเห็นว่าได้มากกว่าเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ 71.43 และมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารและคณะครูในสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ตระหนักและให้ความสำคัญถึงการนิเทศภายในด้านการประกันคุณภาพ รวมถึงให้ความร่วมมือในการนำรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการนิเทศการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5.3.1.2 รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสถานศึกษานี้เหมาะสำหรับพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนางานด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อคุณภาพของการจัดการศึกษา

5.3.1.3 ผู้นำรูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสถานศึกษาไปใช้ควรพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ฯลฯ และปรับเปลี่ยนกิจกรรมและสื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5.3.1.4 ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนและมีการประเมินผลอย่างจริงจัง โดยจัดงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อค้นหารูปแบบการนิเทศในด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

5.3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินการนิเทศการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5.3.2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสถานศึกษาควรใช้เวลาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน และมีการนิเทศความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

